

Utrikesdepartementet

Avdelning för handel och främjande, Enheten för internationell handelspolitik och EU:s inre marknad

Möte i Rådet för utrikes frågor (handel) den 30 maj 2024

Kommenterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen
2. A-punkter
3. Handel och konkurrenskraft – framtiden för EU:s handelspolitik

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd: Bistånds och utrikeshandelsminister Johan Forssell

Förslagets innehåll: Rådet förväntas ha en framåtblickande diskussion om EU:s handelspolitik.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen verkar för en fri, hållbar och regelbaserad handel som bidrar till tillväxt och konkurrenskraft. Omvärldsläget och den rådande säkerhetssituationen, visar på behovet av motståndskraftiga värdekedjor och strategiska partnerskap. Handel, industri- och inre marknadspolitik har aldrig förr varit så sammanflätade som idag. Om svenska och europeiska företag vill fortsätta vara globala ledare behöver de tillgång till globala marknader.

Det multilaterala regelbaserade handelssystemet skapar, genom WTO, förutsägbarhet och lika villkor för alla länder. Regeringen anser att det är viktigt att EU fortsätter visa ledarskap i WTO-förhandlingar och reformer. Regeringen verkar också för att EU ska färdigställa färdigförhandlade frihandelsavtal och komma vidare i pågående frihandelsavtalsförhandlingar.

Regeringen anser även att EU behöver underlätta för europeiska företag att öka sin närvaro på tillväxtmarknaderna i Asien. USA är en av Sveriges viktigaste handelspartners och den transatlantiska relationen är avgörande för svensk ekonomi, säkerhet och välbefinnande. Regeringen anser därför att EU bör verka för att stärka och utveckla handels- och teknisk samarbete mellan EU och USA.

Regeringen verkar för att frågor om ekonomisk säkerhet såsom hantering av sårbara beroenden och risker integreras i handelspolitiken. I grunden är det regeringens uppfattning att en fri och öppen handel stärker Sveriges och EU:s ekonomiska säkerhet. I den mån restriktiva åtgärder behövs bör dessa vara precisa, proportionella och baseras på en grundlig risk- och konsekvensanalys. Handelspolitiska skyddsåtgärder bör övervägas med stor försiktighet.

Regeringen avser även lyfta vikten av att EU värnar om sin trovärdighet gentemot sina globala partners och säkerställer en effektiv och balanserad handelspolitik som är samstämmig med EU:s övriga politikområden. Regeringen välkomnar att nya EU-lagförslag föregås av konsekvensanalyser som även beaktar externa effekter av lagstiftningen, inklusive på handelspolitiken. Regeringen anser även att det behövs en tydligare samordning mellan EU institutionerna och medlemsstaterna på olika nivåer och mellan olika politikområden för att säkerställa effektivitet och samstämmighet.

Regeringen verkar fortsatt för ett starkt och långsiktigt stöd från EU till Ukraina – politiskt, militärt, ekonomiskt, humanitärt och rättsligt. Regeringen anser att handelspolitiken fortsatt bör användas för att stötta Ukraina ekonomiskt och även till att ekonomiskt öka trycket på Ryssland.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Har ej behandlats i riksdagen tidigare

4. EU:s Handelsrelationer med Afrika

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd: Bistånds- och utrikeshandelsminister Johan Forsell

Diskussionens innehåll: Rådet väntas diskutera EU:s handelsrelationer med Afrika.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen verkar för en fri, hållbar och regelbaserad världshandel som främjar export, import och investeringsflöden. Ömsesidig och regelbaserad handel kan främja en god samhällsutveckling och hållbar tillväxt. Denna ansats är grundläggande ingångsvärden för regeringen även när det gäller EU:s handel med Afrika.

EU har ett brett partnerskap med Afrika och är den afrikanska kontinentens viktigaste handelspartner. Regeringens uppfattning är att det av geopolitiska, handelspolitiska och utvecklingspolitiska skäl är viktigt att EU ytterligare stärker relationerna och utvecklar handeln med Afrika. EU:s ekonomiska partnerskapsavtal är ett viktigt verktyg för att uppnå detta.

Det är samtidigt viktigt att handeln inom Afrika ökar. Regeringen välkomnar antagandet av det afrikanska kontinentala frihandelsavtalet (AfCFTA) – världens största frihandelsområde – och framhåller vikten av ett snabbare genomförande. Sverige stödjer processen med att genomföra avtalet inom ramen för utvecklingssamarbetet med Afrika.

Hållbara investeringar i exempelvis infrastruktur, hälsosektorn och digitalisering kan underlätta handel både inom Afrika och med omvärlden. EU:s initiativ Global Gateway – som kopplar samman utvecklingsbistånd och den privata sektorn - är ett viktigt instrument för EU i detta sammanhang.

För att fullt realisera Afrikas potential krävs fria och demokratiska samhällen, en solid och regelbaserad marknadsekonomi, ökad öppenhet för handel och välfungerande självständiga institutioner. Detta kan skapa långsiktiga förutsättningar för inhemsk resursmobilisering samt ökad sysselsättning för unga. Regeringen bedömer att det finns goda möjligheter att arbeta med synergier mellan handel och utveckling i Afrika. Svenska och europeiska företag har långsiktiga och hållbara lösningar inom till exempel digitalisering, transport och energi som kan bidra till en grön omställning.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: EU:s handelsrelationer med Afrika har inte behandlats samlat i riksdagen tidigare.